

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 5. marts 2025 blev i sag nr. 99331:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

TJM Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 5/2 2023 har klageren bl.a. anført:

"Voldsom hjernerystelse.

Afgørelse med 5% mén.

Ser nu frem til en førtidspension, da jeg ikke længere kan arbejde. Og ej heller have en eneste dag uden smerter. AES afgørelse om samlet erhvervsevnetab i 2021 var på 90% (se side 5 - dokumentation af fra en anden sag fra 2015, men jeg mener denne er fyldestgørende).

Har fået parkeringskort til bilen, ledesagerkort og har måtte kaste håndklædet i ringet efter 1 år i minifleksjob. Nyeste lægeattest der nu skal bruges i rehabiliteringsteamet i kommunen, er vedhæftet.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil gerne opnå at få tildelt en højere erstatning end de tildelte 5%, eftersom jeg nu ser frem til en førtidspension efter denne ulykke. Med udgangspunkt i andre sager om langvarig hjernerystelse (Postcommotionelt Syndrom), vil jeg mene, at jeg også bør have erstatning for 20%."

Den 2/3 2023 har nævnets sekretariat sat sagen i bero på grund af indhentelse af en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Den 27/9 2024 har selskabet orienteret sekretariatet om udtalelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Klageren har efterfølgende til nævnet bl.a. anført:

"Inden jeg blev tilset af egen læge efter jeg slog hovedet, havde jeg telefonisk kontakt med skadestuen. Det ville ikke se mig, da de mente at jeg havde fået en hjernerystelse og at det ikke var noget de kunne gøre noget ved. Jeg ringede til skadestuen få timer efter faldet og igen dagen efter. Og ingen af dagene ville de se mig.

Ankenævnet for Forsikring

2.

99331

Når jeg kigger på méntabellen hos AES, så kan jeg se at jeg absolut ikke kun ligger under de 5% - men nærmere 15%. Jeg fik - på baggrund af hjernerystelsen tilkendt førtidspension i sommeren 2023."

Selskabet har den 19/11 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klageren havde på skadestidspunktet ulykkesforsikring med vilkår 15T6. Vilkårene fremlægges som bilag 1.

Sagen vedrører, at klageren er utilfreds med selskabets afgørelse, hvor selskabet har vurderet og udbetalt godtgørelse svarende til et varigt mén på 5 % for klagerens hovedgener. AES vurderede i sin vejledende udtalelse – i overensstemmelse med selskabet – klagerens varige mén til 5 %.

Sagsfremstilling

Klageren anmeldte – telefonisk – den 4. marts 2019, at hun blev væltet omkuld af sin egen hund den 16. februar 2019, hvor hun i forbindelse hermed slog sit baghoved.

Den 4. marts 2019 anerkendte selskabet, at hændelsen og hjernerystelsen klageren pådrog sig, var omfattet af forsikringen. Selskabets anerkendelsesbrev fremlægges som bilag 2.

Klageren sendte en mail til selskabet den 11. juni 2019, hvor hun oplyste, at hun på grund af smerter i nakke, venstre arm, venstre hofte og venstre ben skulle til kiropraktor og fysioterapeut. Klagerens henvendelse fremlægges som bilag 3.

Selskabet besvarede klagerens henvendelse den 17. juni 2019. Selskabets svar fremlægges som bilag 4.

Klageren svarede på selskabets svar den 17. juni 2019, der fremlægges som bilag 5.

Selskabet fremsendte et godkendelsesbrev vedrørende behandlinger den 22. juni 2019, godkendelsesbrevet fremlægges som bilag 6.

Til brug for sagens videre behandling fremsendte selskabet en samtykkeerklæring den 28. oktober 2019. Selskabet modtog klagerens samtykke samt oplysningerne på klagerens egen læge den 27. januar 2020.

Selskabet indhentede oplysninger fra klagerens kiropraktor og egen læge. Den 7. februar 2020 modtog selskabet journalen fra klagerens kiropraktor, der fremlægges som bilag 7 og den 20. februar 2020 modtog selskabet journalen fra klageren egen læge, der fremlægges som bilag 8.

Den 25. juni 2020 modtog selskabet en speciallægeerklæring, der fremlægges som bilag 9.

Selskabet fremsendte ménbrev den 7. juli 2020 og udbetalt godtgørelse svarende til et varigt mén på 5 %. Ménbrevet fremlægges som bilag 10.

Klageren henvendte sig telefonisk den 6. juli 2021 og oplyste, at hun havde fået 90 % nedsat arbejdsevne fra AES og efteranmeldte samtidig sin skulder. Selskabet sendte på baggrund af klagerens henvendelse et genoptagelsesbrev.

Den 31. januar 2022 sendte klageren sin lægejournal, der fremlægges som bilag 11.

Selskabet afviste genoptagelse den 22. februar 2022. Afvisning af genoptagelse fremlægges som bilag 12.

Klageren henvendte sig den 25. februar 2022. Klagerens henvendelser med bilag fremlægges som bilag 13.

Den 7. marts 2022 fastholdt selskabet sin afgørelse. Selskabets fastholdelse fremlægges som bilag 14.

Klageren klagede igen over selskabets afgørelse den 9. marts 2022. Klagen fremlægges som bilag 15.

Selskabet fastholdt sin afgørelse den 10. marts 2022, der fremlægges som bilag 16.

Den 10. marts 2022 sendte klageren en ny mail, der fremlægges som bilag 17.

Selskabet skrev til klageren den 15. marts 2022, at selskabet ønskede at indhente en vejledende udtalelse fra AES. Selskabets orientering fremlægges som bilag 18.

Selskabet modtog den 22. juli 2024 vejledende udtalelse fra AES, som vurderede klagerens varige mén til mindre end 5 %. AES vejledende udtalelse fremlægges som bilag 19.

Forsikringsbetingelser

Af forsikringsbetingelsernes punkt 3 fremgår det, at ulykkesforsikringen dækker personskader som følge af ulykkestilfælde, og der ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

Forsikringen giver ret til udbetaling af erstatning ved méngrader på 5 % eller derover, jf. punkt 8.1.

Selskabets vurdering

Klageren har i sin fornyede henvendelse til nævnet af 23. oktober 2024, at hun mener, at hendes varige mén efter hjernerystelsen svarer til 15 %.

Af journalen fra klagerens praktiserende læge fremgår bl.a. følgende i notat af 20. februar 2019:

'N79 Commotio cerebri

Sub.: For 4 dage siden blev trukket af hund i hundesnor og faldt bagover, hamrede baghovedet i jorden. Ikke bevidstløs, men kastet op kort efter. Har været i telefonisk kontakt med skadetstuen og fået råd.

Har ondt i hovedet, er svimmel og synsforsyrrelser. Ikke udstrålende smerter i ekstremiteterne.

Obj.: Bleg, bevæger sig forsigtig.

BT 110/70

Ingen ømhed af columna cervikalis. Rimelig bevægelighed af nakken. Ingen buler i baghovedet.

Øjne ia. normal lysreagerende pupiller.

Neurologisk intakt.

God kraft af ekstremiteter.'

Af AES vejledende udtalelse fremgår blandt andet følgende:

'Vedrørende hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser

[Klageren] klager aktuelt over gener i form af daglig hovedpine, synsforstyrrelser og svimmelhed.

Hovedpinen beskrives som en spændende hovedpine svarende til en NRS 3, og det er vigtigt med hvile, hvis ikke hovedpinen skal udvikle sig yderligere og dermed medføre lys- og lydoverfølsomhed, kvalme og svimmelhed.

[Klageren] er nødt til at have solbriller på sommertid, såvel ude som ind, og stede hvor der er stærkt kunstigt lys. Endvidere oplever hun at TV kan fremprovokere hovedpine.

Endvidere tager [klageren] smertestillende receptpligtig medicin i form af Gabapentin dagligt, og smertestillende håndkøbsmedicin i form af Paracetamol og Ibuprofen efter behov.

Vi vurderer, at generne svarer til méntabellens punkt A.4.1.1 Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at [klageren] har gener i form af hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser.

Vi har herefter fastsat det varige mén til 5 %.

Vi er opmærksomme på at [klageren] klager over yderligere kognitive gener.

Vedrørende nakken, yderligere kognitive gener og højre skulder

[Klageren] klager aktuelt over træthed, manglende overblik, emotionelle udfordringer, nakkesmerter og smerter fra højre skulder.

Vi finder det imidlertid ikke sandsynliggjort, at de ovenfor anførte gener skyldes den anmeldte skade, da der ikke foreligger oplysninger om strakssymptomer. Ved strakssymptomer forstås symptomer, der er opstået i forbindelse med skaden eller umiddelbart derefter.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at de første klager over træthed først fremgår af lægenotat den 27. marts 2019, ca. halvanden måned efter skaden, mens hukommelsesbesvær og manglende overblik først nævnes ved speciallægeundersøgelsen den 19. juni 2020 ca. halvandet år efter den anmeldte skade.

Endvidere nævnes smerter fra højre skulder først ved behandlingen hos kiropraktoren den 6. november 2019, altså næsten 9 måneder efter den anmeldte skade.

Vi vurderer på den baggrund, at [klagerens] ovennævnte gener ikke med overvejende sandsynlighed skyldes den anmeldte skade.

Vi vurderer derfor, at der ikke er årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle gener og den anmeldte skade.

Samlet vurdering

Vi vurderer derfor, at de gener som [klageren] pådrog sig i forbindelse med skaden den 16. februar 2019 skønsmæssigt har medført et samlet varigt mén på 5 %.'

Selskabet bemærker, at det i henhold til almindelige forsikringsretlige principper er klageren, der skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

På baggrund af sagens oplysninger er det selskabets vurdering, at klageren ikke har bevist, at hendes gener efter skaden den 16. februar 2019 har medført et varigt mén på mere end 5 %.

Selskabet har lagt vægt på udtalelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvor sagen blev vurderet som privat erstatningssag. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i overensstemmelse med selskabets rådgivende lægekonsulent vurderet klagerens méngrad til 5 %.

AES har i sin udtalelse – hvor der har deltaget to lægekonsulenter med speciale i henholdsvis ortopæd- og neurokirurgi – blandt andet lagt vægt på, klageren gener i form af hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser svarer til et varigt mén på 5 %.

AES finder ikke årsagssammenhæng mellem den anmeldte hændelse og klagerens gener i nakke og højre skulder, idet der ikke er dokumentation for strakssymptomer. Det er derfor selskabets opfattelse, at klageren er berettiget til méngodtgørelse svarende til et varigt mén på 5 %, hvilket selskabet udbetalte godtgørelse svarende til den 23. juli 2020.

Sammenfatning

Sammenfattende er det selskabets opfattelse, at klageren ikke er berettiget yderligere méngodtgørelse, idet klageren ikke har bevist, at hendes aktuelle gener udgør et varigt mén på mere end 5 %. Selskabet fastholder derfor sin afgørelse af sagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har bl.a. modtaget Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 21/6 2021 i klagerens arbejdsskadesag fra 2015. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Det fremgår bl.a. af journal fra klagerens egen læge af 20/2 2019:

"N79 Commotio cerebri

Sub.: For 4 dage siden blev trukket af hund i hundesnor og faldt bagover, hamrede baghovedet i jorden. Ikke bevidstløs men kastet op kort efter. Har været i telefonisk kontakt med skadestuen og fået råd.

Har ondt i hovedet, er svimmel og synsforstyrrelser. Ikke udstrålende smerter i ekstremiteterne.

Obj.: Bleg, bevæger sig forsigtig.

BT 110/70

ingen ømhed af columna cervicalis. Rimelig bevægelighed af nakken. Ingen buler i baghovedet.

Øjne ia. normal lysreagerende pupiller.

Neurologisk intakt.

God kraft af ekstremiteter.

Plan: Alvorlig commotio. Skal holde sig helt i ro de første uger, må gerne tage analgetika. Er inf. at det kan tage uger til mdr. før normalisering og anstrengelser/larm/skærm arbejde kan medføre forværring i tilstanden. Sygemeldt fra handicap hjælper job, erklæring ved behov."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 11/3 2019 bl.a.:

"Sub.: T:langsom fremgang, har det rimelig når hun holder sig i ro men når der er larm og hun laver for meget kommer svimmelheden og hovedpinen igen. Det er også i den slags situationer at hun mister tråden og må lede efter ord. Det er en normal forløb efter svær commotion og må give det den tid det tager. Må regne min. 4 ugers sygemelding men det afhænger meget af hvordan forløbet er."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 27/3 2019 bl.a.:

"Sub.: Det går langsom bedre men fordi hun har haft lidt for mange gøremål atter tilbagefald med hovedpine og træthed.

Ville gerne begynde at arbejde lidt men arbejdsgiveren vil først have hende når hun kan arbejde på fuldtid dvs. 11 timers vagter. Arbejder 2 dage den ene uge og 3 dage den næste. Har mange gøremål i forhold til børnene men skal have aflastning så hun ikke få tilbagefald.

Har desuden fået diagnosticeret emotional ustabil personlighed og ADHD og sat i behandling.

Fortsat sygemeldt, formentlig mellem 6 og 12 uger."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 11/6 2019 bl.a.:

"Diagnoser

L83 Cervikalsyndrom

Kontinuation

Fik hjernerystelse i februar efter at blive trukket i armen af sin hund på 40 kg, hvor hun bliver revet rundt og lander lige på ryggen. Har stadig en del symptomer fra hjernerystelsen, men er begyndt at få ondt i ve. skulderblad og ned i 4-5. finger på ve. hånd. Brænder i nakken. Normal styrke i OE. Har strålet ned i ve. ben i jag ved forskellige bevægelser med lænden. Virker opdelt fra det i nakken. Sphinctere normale. Måske kommet nu fordi hun er begyndt at blive lidt mere aktiv. Har været sygemeldt siden ulykken. T/I/O/S/M: ellers ikke s.s."

Det fremgår af klagerens mail af 17/6 2019 bl.a.:

"For da jeg faldt, landede jeg på venstre side (balleområdet som jeg husker det) af hofte/lænden/bækkenet først og derefter røg nakke/skuldre og hoved i jorden."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 21/6 2019 bl.a.:

"Kontinuation

Dagen efter ondt i h. lyske/hofte-region og det brænder lidt i lænden."

Ankenævnet *for* Forsikring

7.

99331

Ankenævnet for Forsikring

8.

99331

Det fremgår af selskabets brev af 22/6 2019 bl.a.:

"Du oplyser, at du i forbindelse med faldet den 16. februar 2019 landede på venstre side (baldeområdet) af hoften/lænden/bækkenet og derefter røg nakke/skuldre og hoved i jorden.

Ud fra disse oplysninger kan vi dække behandlingsudgifter til kiropraktor og fysioterapeut i henhold til vores tidligere brev af 4. marts. Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at vi kun dækker behandlinger vedrørende gener som følge af den anmeldte skade."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 28/6 2019 bl.a.:

"Smerter fra ve. SI og højre lyske. Nakken."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 5/8 2019 bl.a.:

"L02 Symptom/klage fra ryg
Post commotio-syndrom

Sub.: Vedr. commotio sequelae: har haft det svært i løbet af sommeren med børn hjemme og vir ude og arbejde. Ikke god til at passe på sig selv, har blandt andet hjulpet ham med at holde luftplader op hvilket er ganske kontraindiceret af hensyn til hovedet og ryg.

...

Vedr. ryggen er der uændret gener, tager fast panodil og 4 gabapentin om dagen. Skal begynde på rygtræningshold hos fys."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 27/8 2019 bl.a.:

"En del nakkegener og følger af hjernerystelse efter fald. Træner fint med og er med til det hele, selvom hun var lidt spændt på om hun kunne."

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 15/9 2021 bl.a.:

"Men det er jo vigtigt at der står i journalen, hvilke gener jeg har.
Og at jeg efter styrtet også fik skuldersmerter i højre skulder (det var den arm min hund hev voldsomt i)."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 6/11 2019 bl.a.:

"Kontinuation

Det samme. Ondt i højre skulder ved ekstension. Synes hun har lagt mærke til det efter hun er begyndt at træning, men tror det har været der i længere tid, har bare ikke brugt armen som hun nu gør ved træning. Har været til synskontrol hos ... Synscenter og der er samsynsproblemer. Venter på en bevilgning fra ... kommune inden hun kan komme i gang med træning af synet.

Undersøgelse

Skulder AROM: Smerter ved abduktion over 90 gr. Normal ROM ellers. Skulder Foramen kompressions test: null. Skulder Jobe test: neg. Skulder Hawkins test: neg. Skulder Neer test: neg. Skulder

Speeds test: neg. Skulder PROM: Virker ikke stram i skulderleddet, snarere tværtimod. Skulder Apprehension test: Neg. Skulder Andet: Spændt infraspin."

Det fremgår af journal fra kiropraktor af 4/12 2019 bl.a.:

"Synstræning er hårdt, skal dele det op i løbet af dagen. Overvejer noget mere fitnessstræning. Kroppen begynder at være god. Det er hjernerystelsen der driller i øjeblikket."

Det fremgår af speciallægeerklæring fra speciallæge i neurologi af 19/6 2020 bl.a.:

"TIDLIGERE

I det væsentligste rask... Borgeren har tidl. haft en arbejdsskadesag tilbage fra 2015, endnu ikke afgjort, ang. cervikale prolapser. Disse er fundet via kiropraktors henvisning til MR-skanning. Skanningssvar kendes ikke.

...

AKTUELLE KLAGER

1. Borgeren dør med daglige hovedpiner. Hvis søvnen har været afbrudt af [barnet], der skal op at tisse, er hovedpinen begyndende fra morgenstunden med et niveau på NRS 3. En spændende pandehovedpine. Hun har da behov for, hvis den ikke skal udvikle sig til en voldsommere smerte at hvile sig efter børnene, er sendt afsted til skole/børnehave. Lykkes det ikke for hende, oplever hun blot, at hovedpinen stiger i en grad ca. hver ½ timer og der udvikler sig kvalme, lys- og lydfølsomhed. Her må hun evt. tage medicin og i hvert fald lægge sig for at bedre hovedpine. Kan hun starte morgen efter en nat, hvor søvnen ikke har været afbrudt, kan hun klare rimelig aktivitet i løbet af formiddagen. Hvis hun har mulighed for at hvile et par timer, helst med søvn ved 13-tiden, kan hun nogenlunde holde smerten i ave og der udvikler sig ikke så voldsom kvalme og svimmelhed, som hun ellers kan opleve.

2. Borgeren dør med synet. Hun er nødt til at have solbriller på i sommertid, såvel ude som inde. Og ellers når hun er steder med stærkt kunstigt lys, må hun have ret mørke solbriller på. Skal hun arbejde ved skærm, er det også nødvendigt med briller med dæmpet lysstyrke, selvom hun bruger specialindstilling på skærm. Hun oplever at have problemer, dels pga. samsynsproblematik, men også pga. lys, at se fx tv, som kun foregår i ganske korte sessioner, da det ellers provokerer hovedpine. Er det sådan, at hun skal se med på børnenes skærme og de fx bruger scroll-funktion, bliver hun utilpas med kvalme og hovedpinen kommer hurtigt.

3. Borgeren energiniveau er meget ændret. Fra at være meget energisk er hun kun i begrænset aktivitet om formiddagen og bliver rimelig træt henover eftermiddagen. Hun mener selv, at hendes energiniveau er dalet med 65 % i forhold til før, hvor hun altid var i gang med fysiske aktiviteter såsom aerobic, kropslig fysisk aktivitet, også i relation til at hun er tidligere [sportsgræn].

4. Borgeren oplever manglende overblik og kognitive problemer, som også giver sig til udtryk i hukommelsesproblemer. Hun skal nu på trods af ADHD-medicinen bruge i udtalt grad indkøbslister for at få husket det nødvendige og hun oplever, at når hun kører bil kan hun ikke køre i mørke, da hun mister overblikket. Problematikken med overblik påvirker hendes socialt i hendes evne til at være mor i forhold til at kunne klare at være sammen med børnene, selvom hun er uddannet pædagog.

5. ...

6. Borgeren har også udtalt lydfølsomhed og der har i forløbet været en del problemer med tinnitus. Hun beskriver, hvordan den [mindreårigs] legetøj på gulvet giver voldsomme smerter i hove-

det pga. lydindtrykkene er for voldsomme og på lignende vis har hun svært ved at gebærde sig i menneskemængder pga. de høje samtalelyde.

7. Emotionelt beskriver hun sig mere følsom og sårbar i den aktuelle situation, da hun oplever at de kognitive og hukommelsesrelaterede symptomer ikke rigtigt forsvinder. Det gør hende rigtig ked af det og hun har svært ved at se hvordan hun forælderrollen skal klares fremover.

ØVRIGE ORGANSYSTEMER

CNS: Borgeren havde ingen tendens til hovedpine før aktuelle commotio.

KP: Ingen klager.

GI: Ingen klager.

UG: Borgeren havde problemer med smerter mellem skulderblade og i nakken ved anstrengende brug og muskulær belastning af armene, ellers ingen gener.

MEDICIN

Tabl. Gabapentin 300-600 mg dagl.,

Motiron, husker ikke dosering, mod ADHD,

paracetamol 1 g p.n.,

Ibuprofen 400 mg ved behov.

...

OBJEKTIVT

...

Columna: Perkussionsømhed sv.t. C6/C7 og diskret ømhed i nakkemuskulaturens fæster. I øvrigt palpation af ryggen ingen gener. Ingen ømhed af den paravertebrale muskulatur. Hagebrystafstand 0 cm. Rotation til siden 60 grader bilat. Lateral fleksion af cervikal columna 20 grader bilat. Lateral fleksion ligeledes 20 grader. Finger-gulv-afstand 0 cm.

OBJEKTIVT NEUROLOGISK

Vågen og klar. Auto- og allopsykisk orienteret. Ingen tale- og sprogforstyrrelser.

Initialt ved undersøgelsen har hun smerter sv.t. NRS 6-7 af pandetype, gående mod NRS 8-9 i slutningen af undersøgelsen, hvor hun også er meget forkvalmet og hun er tiltagende lyssky under undersøgelse.

Kranienerver II-XII fraset noget lysskyhed ved undersøgelse: I.a.

OE: Nat. tonus og trofik. Egale, middellivlige dybe reflekser. Fuldgod kraft over alle led. Normal sensibilitet for berøring. Normal fingeridentifikationssans, stillingssans, vibrationssans og temperatursans. Ingen nedsynkning ved barre og normalt finger-næse-finger-forsøg.

UE: Nat. tonus og trofik. Egale, middellivlige dybe reflekser. Fuldgod kraft over alle led. Normal sensibilitet ved berøring. Normal plantarrespons. Normal tåidentifikationssans, stillingssans, vibrationssans og temperatursans. Normalt knæ-hæl-forsøg.

På gulv: Negativ Romberg. Normal tå-, hæl-gang, linjegang med usikkerhed. Et bens-blindstand ligeledes med usikkerhed, som er noget overraskende, da borgeren er tidligere gymnast.

KONKLUSION

Borger med commotio d. 16/2 2019 med fulminante commotiosymptomer i form af hovedpine, lyd- og lysfølsomhed, kvalme, svimmelhed og udtalt træthed. Der er afledte kognitive problemer. Borgeren har fået relevant hjælp via kiropraktor/fysioterapeut dækket af forsikring. Borgeren har været igennem synstræning og træner fortsat da dette bedrer forholdene. Hendes primære problematik er fortsat daglige hovedpiner, stor træthed, kognitive udfordringer pga. smerter og både lysfølsomhed, samsynsproblemer og lydfølsomhed. Borgeren har aktivt forsøgt ansættelse i prak-

tikophold, men pga. Corona er dette pauseret. Borgerens tilstand vurderes til at være stabil, men i forhold til borgerens tidligere arbejde med ... er dette på ingen måde indenfor borgerens arbejds-
evne eller -mulighed. Hun har foruden tab af job også måtte ophøre med eget firma."

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 21/6 2021 i klagerens arbejds-
skadesag fra 2015 bl.a.:

"Vi har vurderet dit samlede varige mén til 10 procent for gener i form af smerter i overgangen mellem nakken og brystryggen. På grund af forudbestående smerter i brystryggen, har vi foretaget et fratræk svarende til halvdelen. Du har derfor fået tilkendt 5 procent i godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden. Du skal skånes for fysiskbelastende arbejde, herunder arbejde der er belastende for brystryggen.

Ud over arbejdsskaden har du gener i nakken, ryggen, hovedet samt psykiske gener.

Du har en forudbestående diskusprolaps i nakken, og du skal fortsat passe på ikke at belaste højre arm/skulder. Ved anstrengelser oplever du, at der kommer brændende smerter ned i højre hånd, primært mod 4. og 5. finger. Du oplever også smerter og bevægelsesindskrænkning i højre skulderled. Du har lændesmerter med udstråling til højre ben.

Du har pådraget dig en hjernerystelse i februar 2019. Som følge heraf har du svære gener i form af konstant hovedpine. Du er også følsom over for stærkt lys, larm og kan ikke håndtere mange opgaver. Ved forværring af disse gener oplever du kvalme, almen utilpashed og svimmelhed."

Det fremgår af klagerens mail af 28/1 2022 bl.a.:

"Jeg kan se at der ikke er blevet tilføjet på sagen, at min højre skulder også var en beskadiget le-
gemsdel. Dette viste sig først rigtigt under genoptræningen hos fyssen i kiropraktorhuset ..., som
blev betalt af Jer. Jeg er blevet bedt om at skaffe journal fra min læge, og den har jeg vedhæftet
her i denne mail. ...

...

Jeg er blevet tilkendt fleksjob på 4 timer om ugen men en effektivitet på 65%. AES har ud fra bl.a.
en tidligere arbejdsskadesag og min nuværende situation, vurderet min arbejds-
evne til at være
nedsat med 90 %

...

Hjernerystelsen:

Jeg lider dagligt at hovedpine i mere eller mindre grad, træthed, spontan træthed, koncentration- og hukommelsesbesvær. Det bliver værre som dagen går, og jeg er stadig nødsaget til at sove 1-2 timer til middag, for at kunne fungere om eftermiddagen og aftenen. Dette har stor betydning for både mit sociale liv samt min økonomi - og dermed også psykiske tilstand, da det har været og stadig er en kæmpe omvæltning og en stor proces i at lære at leve med altså at skulle energiforvalte min tid og gøremål, samt lave risikovurdering hvis jeg f.eks. inviteres ud til sociale arrangementer. Får jeg mange informationer på samme tid, eller indenfor kort tid, 'brænder' hjernen sammen og jeg kan ikke huske det meste af det. Og slet ikke hvis det går i et normalt eller lettere hurtigt tempo. Ved gøremål, både hjemme og på arbejde, er jeg nødsaget til at strukturere mine opgaver meget nøje, for ikke at miste fokus og for at minimere risikoen for voldsom hovedpine.

Et helt almindeligt dagligt gøremål som at handle ind, er i dag en udfordring. Jeg skal skrive en indkøbsliste hvis jeg skal have mere end 3 ting. Jeg handler sjældent meget mere end 10 forskellige varer, da jeg derefter oplever en spontan træthed og hovedpine. Hvis jeg er nødsaget til at handle i en butik, som jeg ikke kender i forvejen, eller sjældent besøger, er det meget uoverskueligt for mig - og det kan tage op mod en time at handle 8-10 varer, da jeg kan 'gå kold' og må stoppe op og holde pauser. Jeg har nu lagt den strategi at jeg primært handler i tidsrum, med få mennesker.

Jeg har her prøvet at liste op, hvilke symptomer jeg har i mere eller mindre grad:

Spændingshovedpine, Svimmelhed, Tinnitus, Lys- og lydfølsomhed, svært ved at afstandsvurdere (3D-syn og samsyn er påvirket). Jeg har alle skærme konstant indstillet på nat-tilstand, og jeg benytter specielle briller når jeg sidder ved en computerskærm (for at tage lidt mere af det blå lys). Ved bilkørsel når det er mørkt, bliver jeg hurtigere træt og jeg bliver meget påvirket af de andre bilers lyskegler, og kan nogle gange blive lettere utilpas når jeg passerer steder med spærreflader, hvor jeg føler at de hvide streger 'flimre' i øjenkrogen. Jeg får jævnligt pludselige kraftig hovedpine i baghovedet (som en syl der går ind i hjernen), koncentrationsbesvær (specielt hvis der er flere mennesker, støj eller hvis jeg har haft en afbrudt nattesøvn), indlæringsproblemer (det tager mig meget længere tid at lære nyt, end jeg har været vant til), nedsat koordination (jeg er heldig hvis jeg i dag griber en bold, hvis [barnet] kaster den), hukommelsesbesvær, jeg er mere trist, min stressfaktor er forøget en smule, nogle gange mangler jeg ord når jeg mundtligt skal kommunikere (afasi), jeg må ofte benytte mig af yoga-øjenpude og/eller to dyner når jeg skal finde ro og falde i søvn. Hvis min søvn afbrydes, får jeg voldsom hovedpine efterfølgende, og har svært ved at fungere optimalt efterfølgende.

Umiddelbart tror jeg at jeg har fået det hele med.

Skulderen:

Højre skulder fik sig et ordentligt vrid, da min hund rev mig om kuld. Hun vejede 45 kg og var en hund der var opdrættet til at trække ... Linen var 10-12 meter lang og hun løb og trak mig med en enorm power og kraft. Skulderen var ikke ude af led, men da jeg startede på genoptræning hos fyssen (hos kiropraktorhuset ...), var det meget tydeligt at skulderen var medtaget. Jeg laver stadig både smidigheds- og styrkeøvelser. Men til trods for det, kan jeg stadig ikke arbejde med højre arm over skulderhøjde. Jeg er også udfordret ved at bære helt almindelige indkøbsposer ind fra bilen. Jeg oplever det som en smerte inden i skulderledet. Men det synes jeg er lidt svært at beskrive.

Jeg ønsker en genoptagelse af sagen, da jeg mener at min men grad er noget mere end 5%."

Det fremgår af vejledende vurdering af 22/7 2024 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bl.a.:

"Udtalelse: Varigt mén vurderet til 5 %

Vi skriver, fordi vi er blevet bedt om at vurdere det varige mén som følge af den skade, som [klageren] var ude for den 16. februar 2019.

Vi vurderer, at den anmeldte skade har medført et varigt mén på 5 %.

...

Grundlaget for vores vurdering

Kort beskrivelse af skaden

[Klageren] kom til skade den 16. februar 2019, da hunden hun havde i snor, trak voldsomt i snoren hvorved hun faldt bagover og hamrede baghovedet i jorden. Hun var ikke bevidstløs, med kaste op kort tid efter.

Primær lægekontakt

[Klageren] blev tilset af sin praktiserende læge den 20. februar 2019, hvor hun klagede over hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser.

Yderligere lægekontakt

Den 27. marts 2019 blev [klageren] tilset af sin praktiserende læge, hvor der blev anført langsom bedring, men at hun oplevede tilbagefald med hovedpine og træthed, når hun havde for mange gøremål.

[Klageren] havde første behandling ved kiropraktor den 11. juni 2019, hvor hun klagede over gener fra hjernerystelse, og at hun var begyndt at få ondt i venstre skulderblad og ned i 4. og 5. finger (ring- og lillefinger) på venstre hånd, samt en brændende fornemmelse i nakken.

Hun blev den 24. juni 2019 blev hun tilset af sin praktiserende læge, hvor det blev anført at det gik bedre med hovedpinen, men at hun havde ondt mellem skulderbladene samt i lænden med udstråling til højre ben.

Der blev foretaget en MR-skanning af lænderyggen den 20. oktober 2019, og denne viste lette degenerative forandringer (slidforandringer).

[Klageren] blev den 6. november 2019 set til behandling ved kiropraktoren, hvor hun klagede over smerter fra højre skulder. [Klageren] modtog behandlinger ved kiropraktoren frem til den 18. maj 2020.

Øvrige forhold

Det følger af de helbredsmæssige oplysninger, at [klageren] er kendt med forudbestående forhold i form af diskusprolaps i nakken siden januar 2019, ligesom hun gennem en årrække har haft smerter fra bækken og lænderyggen.

Sådan har vi vurderet det varige mén

Det varige mén bliver fastsat ud fra en samlet vurdering af de gener og ulemper, som [klageren] har til daglig på grund af skaden. Til det bruger vi vores vejledende méntabel, og i oversigten herunder fremgår det, hvilket indhold i méntabellen vores vurdering er baseret på:

Krops-/sygdomsområde	Vedrørende	Punkt i méntabel
Hoved	Hjernen - Postkommotionelt syndrom (følger efter hjernerystelse	A.4.1.1.

Efter tabellens punkt A.4.1.1. vurderes postkommotionelt syndrom, det vil sige kognitive og affektive symptomer opstået efter hjernerystelse, med lette symptomer f.eks. isoleret daglig let hovedpine eller lettere kognitive symptomer m.m. uden ledsagende hovedpine, til 5 %.

Indledningsvis vurderer vi, at der er årsagssammenhæng mellem skaden den 16. februar og de aktuelle gener i form af hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser. Vi vurderer, at der er sandsynliggjort straks- og brosymptomer, samt at skaden er egnet til at medføre varig hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser. Vi har i vurderingen heraf lagt vægt på, at [klageren] har været udsat for en tilstrækkelig og relevant belastning mod hovedet, da hun som følge af et fald slog baghovedet ned i jorden.

Vedrørende hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser

[Klageren] klager aktuelt over gener i form af daglig hovedpine, synsforstyrrelser og svimmelhed.

Hovedpinen beskrives som en spændende hovedpine svarende til en NRS 3, og det er vigtigt med hvile, hvis ikke hovedpinen skal udvikle sig yderligere og dermed medføre lys- og lydoverfølsomhed, kvalme og svimmelhed.

[Klageren] er nødt til at have solbriller på sommertid, såvel ude som ind, og stede hvor der er stærkt kunstigt lys. Endvidere oplever hun at TV kan fremprovokere hovedpine.

Endvidere tager [klageren] smertestillende receptpligtig medicin i form af Gabapentin dagligt, og smertestillende håndkøbsmedicin i form af Paracetamol og Ibuprofen efter behov.

Vi vurderer, at generne svarer til mentabellens punkt A.4.1.1 Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at [klageren] har gener i form af hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser.

Vi har herefter fastsat det varige men til 5 %.

Vi er opmærksomme på at [klageren] klager over yderligere kognitive gener

Vedrørende nakken, yderligere kognitive gener og højre skulder

[Klageren] klager aktuelt over træthed, manglende overblik, emotionelle udfordringer, nakkesmerter og smerter fra højre skulder.

Vi finder det imidlertid ikke sandsynliggjort, at de ovenfor anførte gener skyldes den anmeldte skade, da der ikke foreligger oplysninger om strakssymptomer. Ved strakssymptomer forstås symptomer, der er opstået i forbindelse med skaden eller umiddelbart derefter.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at de første klager over træthed først fremgår af lægenotat den 27. marts 2019, ca. halvanden måned efter skaden, mens hukommelsesbesvær og manglende overblik først nævnes ved speciallægeundersøgelsen den 19. juni 2020 ca. halvandet år efter den anmeldte skade.

Endvidere nævnes smerter fra højre skulder først ved behandlingen hos kiropraktoren den 6. november 2019, altså næsten 9 måneder efter den anmeldte skade.

Vi vurderer på den baggrund, at [klagerens] ovennævnte gener ikke med overvejende sandsynlighed skyldes den anmeldte skade.

Vi vurderer derfor, at der ikke er årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle gener og den anmeldte skade.

Samlet vurdering

Vi vurderer derfor, at de gener som [klageren] pådrog sig i forbindelse med skaden den 16. februar 2019 skønsmæssigt har medført et samlet varigt mén på 5 %."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne nr. 15T6 fra 1/11 2016 bl.a.:

"3. Hvad dækker forsikringen

Forsikringen dækker følger af

- ulykkestilfælde.

...

Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

Årsagssammenhæng

For at opnå dækning, skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen er egnet til at forårsage personskade. Det vil sige, om hændelsen i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden.

...

8. Grunddækning

8.1 Varigt mén

Forsikringen dækker, hvis du får et fysisk og/eller psykisk varigt mén på mindst 5 % som følge af et ulykkestilfælde.

...

8.1.5 Forsikringen dækker ikke

Forsikringen dækker ikke, når skaden skyldes:

...

8.1.5.1

Følger af ulykkestilfælde, når hovedårsagen er bestående sygdomme eller sygdomsanlæg.

8.1.5.2

Forværring af et ulykkestilfældes følger, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældigt tilstødende sygdom."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1980'erne – anmeldte, at hun blev væltet omkuld af sin hund den 16/2 2019 og slog baghovedet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har den 22/7 2024 fastsat det varige mén til 5 %. Selskabet har betalt erstatning svarende til en méngrad på 5. Klageren ønsker en højere ménerstatning.

Klageren har anført, at hun har daglige smerter, og at hun er blevet tilkendt førtidspension på grund af hjernerystelsen. Klageren har anført, at andre sager om langvarig hjernerystelse har medført erstatning på 20 %, og at de højresidige skuldregener er en følge af ulykken, selvom generne først har vist sig ved genoptræningen.

Selskabet har anført, at klageren ikke har bevist, at hendes gener udgør et varigt mén på mere end 5 %. Selskabet har anført, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har vurderet, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og generne i blandt andet nakke og højre skulder.

Det fremgår af journal af 20/2 2019, at klageren "for 4 dage siden blev trukket af hund i hundesnor og faldt bagover, hamrede baghovedet i jorden. Ikke bevidstløs men kastet op kort efter. Har været i telefonisk kontakt med skadestuen og fået råd. Har ondt i hovedet, er svimmel og synsforstyrrelser. Ikke udstrålende smerter i ekstremiteterne".

Det fremgår af journal af 27/3 2019, at "det går langsom bedre men fordi hun har haft lidt for mange gøremål atter tilbagefald med hovedpine og træthed".

Det fremgår af journal af 11/6 2019, at klageren "har stadig en del symptomer fra hjernerystelsen, men er begyndt at få ondt i ve. skulderblad og ned i 4-5. finger på ve. hånd. Brænder i nakken ... Måske kommet nu fordi hun er begyndt at blive lidt mere aktiv".

Det fremgår af journal af 6/11 2019, at klageren har "ondt i hø. skulder ved ekstension. Synes hun har lagt mærke til det efter hun er begyndt at træning, men tror det har været der i længere tid, har bare ikke brugt armen som hun nu gør ved træning".

Det fremgår af speciallægeerklæring af 19/6 2020, at "primære problematik er fortsat daglige hovedpiner, stor træthed, kognitive udfordringer pga. smerter og både lysfølsomhed, samsynsproblemer og lydfølsomhed".

Det fremgår af vejledende udtalelse af 22/7 2024 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at klageren "er kendt med forudbestående forhold i form af diskusprolaps i nakken siden januar 2019, ligesom hun gennem en årrække har haft smerter fra bækken og lænderyggen ... klager aktuelt over gener i form af daglig hovedpine, synsforstyrrelser og svimmelhed. ... Vi vurderer, at generne svarer til mentabellens punkt A.4.1.1. Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at [klageren] har gener i form af hovedpine, svimmelhed og synsforstyrrelser. Vi har herefter fastsat det varige mén til 5 %. Vi er opmærksomme på at [klageren] klager over yderligere kognitive gener. ... [Klageren] klager aktuelt over træthed, manglende overblik, emotionelle udfordringer, nakkesmerter og smerter fra højre skulder. Vi finder det imidlertid ikke sandsynliggjort, at de ovenfor anførte gener skyldes den anmeldte skade, da der ikke foreligger oplysninger om straks-symptomer ... Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at de første klager over træthed først fremgår af lægenotat den 27. marts 2019, ca. halvanden måned efter skaden, mens hukommelsesbesvær og manglende overblik først nævnes ved speciallægeundersøgelsen den 19. juni 2020 ca. halvandet år efter den anmeldte skade. Endvidere nævnes smerter fra højre skulder først ved behandlingen hos kiropraktoren den 6. november 2019, altså næsten 9 måneder efter den anmeldte skade. Vi vurderer på den baggrund, at [klagerens] ovennævnte gener ikke med overvejende sandsynlighed skyldes den anmeldte skade. Vi vurderer derfor, at der ikke er årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle gener og den anmeldte skade".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at der for at opnå dækning skal være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes méngrad som følge af ulykken overstiger 5 %. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at ulykken har medført et varigt mén på 5 % på baggrund af gener i form af hovedpine, svimmel-

Ankenævnet for Forsikring

18.

99331

hed og synsforstyrrelser. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at der ikke er årsags-sammenhæng mellem ulykken og klagerens gener i form af træthed, manglende overblik, emotionelle udfordringer, nakkesmerter og smerter fra højre skulder.

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens smerter fra højre skulder først er nævnt i det lægelige materiale den 6/11 2019.

Nævnet bemærker, at klageren i 2015 var udsat for en arbejdsskade, hvor hun fik cervikale prolaps.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.



Peter Thønnings